

ELŐFIZETÉSI DIJ HELYBEN:	
Egész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
VDÉKRE POSTAN KÜLDVE:	
Egész évre	6 frt 60 kr.
Félévre	3 frt 30 kr.
Negyed évre	1 frt 65 kr.
HIRDETÉSI DIJ:	
Egész oldal	20 frt.
Fel oldal	10 frt.
Negyed oldal	5 frt.
Ezen felül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	
Kivételes esetekben kedvezmény, többszöri hirdetésnél arányosabb.	

SZABADSÁG.

A „Szabadkai Közlöny“ után és helyett
kiadja: SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

A szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII. kör, virág-utca 337. h. sz., hova a közlére szánt levelek és kéziratok intézendők.
Hirdetések felvételnek ugyanott.
A „Nyilttér“ sora 15 kr.
Negyed oldalnál kisebb hirdetéseknek a térmérték tekintetbe vétele nélkül minden szó után 5 kr. számítatik.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap. Egyes szám ára 15 kr
Számunként kizárólag a szerkesztőnél vagy a lapkihordónál kapható.

Kossuth Lajos Szabadka diszpolgára.

Hazánk belügyi politikájába köribelül egy év óta rohamos erővel szövődik be a minden honfi által kegyeletteljes szeretettel tisztelt turini remetének, Kossuth Lajosnak egy egész történelmi korszakot jelentő nagy neve.

Vajjon azt jelent-e azon tény, hogy a függetlenségi párt, mely nagy vezérének Kossuth Lajosnak elvét hordozza zászlaján, népszerűségében terjed, avagy pusztán azon történelmi eseményt képező impozáns látogatásnak kifolyása-e, mellyel 850 honfi a nagy remeté a nyár folyamán mintegy tüntetésképp meglepte, mindezzel itt e téren nem foglalkozhatunk, főleg azért, mivel az ügy politikai részét különféle okokból mellőzni kívánjuk.

Ez az azonban konstatálnunk lehet és ez az, hogy amily mértékben belésvöndök Kossuth neve hazánk politikájába, azon mértékben emelkedik ujabbán is nevének népszerűsége.

Bizonyítja ezt azon tény, hogy az ország minden vidékén oly sok város diszpolgárának választotta.

Bizonyítja azon tény, hogy az országgyűlésen a honossági törvény revíziója főleg Kossuth kedvéért és érdekében sürgettetik. És végre tagadhatlan tanúságát képezi e népszerűség fokozatos terjedésének az ifju-

ság és a hozzá csatlakozó közönség tüntető magatartása.

A városok diszokleveleiben, az országgyűlési ellenzék mind sürge-obbé vált követeléseiben, — valamint az ifjuság és a polgárság tüntető magatartásában nyilvánuló közvélemény kifejlődésének lehet tekinteni azon további tényt, hogy a honossági törvény oly szerű revíziója, mely Kossuth Lajos honpolgárságát van hivatva biztosítani, a legközelebbi időben tárgyalás alá kerülend.

Tárgyalatni fog oly alakban, mely az uralkodó ház iránti lojalitást érintetlenül fogja hagyni. És itt eljutottunk azon kifejezéshez, mely jelen cikkünknek tulajdonképen tárgyát képezi.

Ugyanis a közvélemény egy részében uralkodó felfogás volt az, hogy minden oly tény, mely Kossuth mellett tüntetést képezett, az illoyalításnak némi árnyalatát foglalná magában.

E felfogás kifolyásának lehet tulajdonítani, hogy hazánk némely városai — és ezek között fájdalom éppen a miénk is — melyek állítólag Kossuth személye iránt a kegyelet, tisztelet és szeretet legnemesebb érzelmeit táplálják, ezen érzelmeiket egy diszoklevél kiállításában kifejezésre juttatni inkább tartózkodtak, semhogy ezen magatartásuk a lojalitás szigorú magyarázata tekintetében a legesélyesebb árnyékba is essék. Ennek lehet-

talán tulajdonítani, hogy törvényhatósági közgyűlésünk, mely példászerű lojalitásaért kegyes királynőjétől, Maria-Teréziától diszokmányba foglalt privilegiumot nyert, e lojalitás rovására a magyarok egyik nagy alakja, a turini ősz remete iránt táplált kegyeletének, tiszteletének és szeretetének egy diszoklevélben kifejezést az elmúlt év folyamán nem adott. Diszpolgárának meg nem választotta, mivel a lojalitás fogalma Kossuthal szemben még nem volt teljesen tisztázva.

Ami azonban akadály volt az elmúlt évben és így némileg menthető is, nem az többé a jövőben. Mert e lojalitás fogalma a legkompetensebb helyen, az országgyűlésen tisztázva lön.

Mert a 48-diki események, melyek Kossuth programját képezték és melyek a lojalitással megfőző programját képezték a mai függetlenségi pártnak, a 49-iki eseményektől egy oly határvonal által választottak el, mely Kossuthot önkéntes száműzésre készíteti és mely határvonalon túl Kossuth az uralkodó házzal szemben érzi magát.

E hitelve dacára a törvényességre és a törvényes eszközök igénybe vételére nyújt magyarázatot a távolmaga nyúl. Figyelmezteti és utalja a 48-ki programot valló függetlenségi pártot, mely az ország mai állapotát törvényesnek ismeri el és csupán javítására törekszik, hogy az or-

szággyűlésen és annak minden bizottságában részt vevén, a kiegyezés-szültte delegációban is részt kell vennie.

Amidőn tehát Kossuth a saját hitelve megőrzése mellett a függetlenségi pártot a törvényes alap teljes igénybe vételére ösztönzi, ugyanakkor nem lehet többé illoyalítás, ha a törvényes állapottal összeférő 48-ki program nagy szemlélyesítője mellett egy diszoklevél kiállításával bármely város tüntet.

Nem lehet többé illoyalítás a tüntetés nemcsak azért, mert egyrésztől az országgyűlési ellenzék, másrésztől maga Kossuth Lajos félreérthetetlen magyarázatot nyújtottak a fogalom meghatározáshoz, hanem azért sem, mert a kormány elnöke és pártja is hozzájárultak e magyarázathoz, a honossági törvény revíziójában mely ha direkte közérdekből, indirekte mégis Kossuth érdekében indítenék.

Hogy a lojalitás fogalmának meghatározása a felfogásokban bizonyos direktívát állított fel, mely nem szolgál többé akadályul egy városnak sem, miszerint Kossuth Lajost diszpolgárává megválaszolja, emellett tanúságot szolgáltat magának az ország szíve, Budapest főváros, mely a magyarázatok megtörténte után hazánk nagy alakját, Kossuth Lajost diszpolgárának megválasztani készül.

Ez eljárása méltó példa a kövételre. Mert amely város Kossuth részére diszoklevelet kiállít, az csak bi-

TÁRCZA.

A szabadság.

Isten! hozzád száll a lelkem,
Fényt, bűvarázst szőj reám;
Az ég titkos világával,
Mely az istenségre rávall,
Hozz közelbe jó atyám!
Fényt, villámot, igazságot,
Trónusodnál élni látok.

Fényt, mely tenger özönével
Borítja be az eget.
És villámot a felhőkben,
Mittől szívünk szorul, döbben,
S mely világot retteget.
És legfeljül fénylik, ragyog,
Örök osztó igazságod.

E háromból alkotád meg
Az ember ékességét.
Mindörökké véstéd mélyen,
A szív titkos szentélyében
Szabadság dicső képét.
És az ember csak azóta,
Néz büszkén a csillagokra.

De az ördög megirigylé
Embertől e fényugart;
Talpon van egész hadával,
Pokol-sötét fátyolával
E fénynek ka'ánul árt.
E borítja, sirba zárja,
Hogy ne csillogjon sugára.

Mégis ragyog, fénylik, megél;
Bár üldözve mindenütt
A természet biuti szíjje!

A pacsirta énekével,
Villám, ha tölgyekbe üt;
Hangos szája a viharok:
Mind szabadságot rivalloak!

S az ember is kardot ragadt,
Hogy ne legyen gyáva báb:
Fölhasítá szívét, keblét,
Szabadságot kilehelte, . . .
Vitte a lég mind odább . . .
És bejárta a világot,
Mindenütt hősen csatázott!

Tenger támadt: piros vérből,
Csaták, harcok napjain.
Föld nyelé a tenger vért el,
Hol bajnok imára térdel,
Nagy hősök sirhalmain . . .
Szabadságot esd imája,
Isten, ég tekiuts reája!

Mienk a föld, az ég, minden,
Szabad lett az ember itt!
Büszke, fényes koronánkat,
Vér-viharban kipróbáltat,
Tőlünk, ördög, el ne vidd.
Mit az Isten adott nekünk,
Azért mindig sikra kelünk.

Szabadság az ember része,
Ósídőkől fénye már.
Vérözönben tisztult, fénylett,
Csaták lángtűzében égett
Szívünkben e menyugár.
Drága élet váltáságra:
Létettük az oltárára.

Mienk vagy most szent szabadság,
Lelkünkkel egybeforrva.

Mint az égen a csillagok,
Fényed szívünkben úgy ragyog.
Nem típrunk hitvány porba.
Villámó kard- forró verrel.
Mégvédünk mi dicsőséggel!

Lévay Imre.

Légyotton.

I.

Lidike tizenöt éves.

Reggel hat óra.
Lidike rendkívül izgatottan kel fel.
Szemecskéit egész éjjel kerülte az álom.
Egyre hánykolódott, forgolódott ágyában s még soha sem érezte olyan unalmasnak, hosszúnak, kinosnak az éjjel, mint éppen most.
Szinte megkönnyebbülten érezte magát, mikor az ablakfüggönyökön keresztül belopódtak a nap első sugarai, kíváncsian szökkenve párnáira, paplanyára s ingfodrai közé, melyek fehérebbek voltak a hóval s hullámasabbak a tengernél.
Gyorsan ugrott ki az ágyból s magára kapva egyszerű kurtá szoknyácskáját, mely vörös alapon apróska sárga pettyekkel volt sávozva s kifutott a kertbe.

A friss, úde reggeli levegő jól esett neki.
Mohón szivta magába, miközben virágait nézegette, melyeknek kelyhén harmat csillogott.

Körülötte csupa illat, csupa báj volt minden.

A derült, felhőtlen ég mosolygott s kék palástjáról vígan kacagott alá a nap, iszonyu sugárkoronájával övezve körül a lányka szőkefürtös fejecskéjét.

Lidike mámoros lett — fénytől, illattól, — szerelemtől.

Kis szívére szoritotta apró fehér ujjacskáit, mert érezte, hogy az a kis huzdarab nagyon is hangosan, nagyon is szilaján dobog.
Minő különösnek tetszett előtte minden!
Az első légyott napja!

Igen, az első légyott napja, mert a mai nap délutánjára ígérte meg Bélának, ennek a szeleburdi, fővárosból lekerült, örökké vidám jogászgyereknek, hogy megvárja őt a kertben, közvetlen ebéd után, azaz akkor, amikor a papa a plébánosnál tarokkozik, a mama pedig elhagyhatlan délutáni álmát alussza.

Meddig küzdött magával, míg erre a légyottra rászánta magát!

De szívének végre még sem birt parancsolni.

. . . És délután, mikor a papa eltávozott hazulról, a mama pedig álomra hajtotta fejét: dobogó szívevel, biborpiros arczzal, remegve a szerelemtől, titkon, nezz nélkül sompolygott le a kertbe, ahol az a bohókás fiu várta őt már régen. Mikor meglátta, nagyot kacagott.

— Miért remegsz? — Félsz? — kérde, miközben Lidike minden ellenkezése dacára is magához szoritotta, s egy forró csókot nyomott a homlokára.

Lidike csak dadogva tudta válaszolni:
Igen . . . Félek . . . Oh, nagyon . . . nagyon félek! . . .

II.

Lidike huszonöt éves.

Délutáni négy óra.

Lidike öt nagysága éppen az imént fejte be délutáni pongyóáját. Mert ő nagy-

zonyságot tesz arról, hogy tudja és érzi fontosságát és horderejét a hatalmas eszméknek, mit a jobbság el-
törlése, a közteherviselés, a gondolat nyilvánítási és a sajtó szabadság és ezekhez hasonló intézmények megte-
remtése, — melynek uttörője és elő-
programja **Kossuth Lajos** volt.

Ily szempontból véve a dolgot, nem mulasztott, de vétett nagyot vá-
rosunk törvényhatósága. városunk kö-
telességére ellen, midőn az elmúlt év folyamán Kossuth Lajost diszpol-
gárának meg nem választotta.

Nem mulasztott azért, mert régi közmondás: jobb későn, mint soha! — s most már a felfogások és fogal-
mak tisztulása folytán a legközelebbi jövőben választhatja meg.

Hiszszük is, hogy most, amidőn minden látszólagos akadály el van há-
rítva, nem fog késni városunk törvény-
hatósága, hogy e mulasztást mihamar-
rább helyrehozza.

Nem fog késni annál kevésbé, mert e mulasztás helyrehozása az ön-
lelkiismerete ellen elkövetett vétek jóvátevése is lesz.

Az új év beálltával nem nyujt-
hatunk szebb béke olaját, mintha sorainkat bezárjuk azon óhajjal, vá-
laszsa meg törvényhatóságunk váro-
sunk diszpolgárává a 48-iki nagy viv-
mányok lelkes szószólóját és megalko-
tóját, hazánk kegyelettel tisztelt nagy alakját, a turini ősz remetét **Kossuth Lajost!**

Szinészet.

(Szinrekerültek: decz. hó 21-én „Gasparone“, decz. 22-én „Sárga csikó“, decz. 23-án „A suhanec“, decz. 25-én „A toloncz“, decz. 26-án „A cigánybáró“, decz. 27-én „A karácsonyi angyal.“)

A karácsonyi hét a helybeli színészet-
nek is meghozta nem ugyan a karácsonyfára, hanem a színházba a közönséget. Oly színi hét, mely általán véve telt ház előtt folyt le. A mire nézve jelentékenyen befolyt a bér-
letgyűjtés s hogy színészeink már most tél-
nek idején a szélrózsa minden irányában szét nem oszlottak, — a mi Szabadkaváros mű-
pártoló jó hírnevére árnyat boríthatott volna — azt egyesek kiváló érdekfeszítésnek s fá-
radózásainak s ezek közt kiválólag a pol-
gármester buzgalmanak köszönhetni; ki va-

sága ama nagyvilági hölgyek közé tartozik, — kik külön pongyolát viselnek reggel, a közönséges emberek számára és külön pongyolát délután, a kiválasztottak számára.

S minő az a délutáni pongyola! Csupa illat, csupa hab, csupa csipke, csupa csáb! A szoborszerű idomok arányos-
ságát utánozhatatlan raffineriával tünteti elő, mert a fiom szövésű, selymes, lágy szala-
kon keresztül vakítóan villog elő a test fe-
hérsége.

Lidia ő nagysága még egyszer a tü-
körbe néz.

Meg van elégedve magával. Ugy találja, hogy szép. És aztán hátra fordul, rózsaszínű uj-
jacskaival megnyomja a villamos csengő gomb-
ját s a belépő komornához fordulva, így szól: — Bocssássa be a vendéget!

Aztán elhelyezkedik a pamlagon. A vendég ezáltal is egy csinos jogász-
fiu, aki most először van a fővárosban, alig tud még valamit s a bajusza is csak most kezd pelyhedezni.

Féltékeny, valami mentséget motyogva lép be, pedig az, a kihez jött, az senki más, mint valami távoli unokanénje, aki magához hívatta őt, mert mint mondá, fontos beszélni valója van vele.

Mikor a vendég maga előtt látja azt a csábítóan szép asszonyt, zavara még nagyobb lesz s leülni is alig tud.

Lidia ő nagysága mosolyog s jóakaró-
lag kérdi:

— Miért remeg? ... Fél talán? ... A fiu nem válaszol. Hallgat s zavara nőttön nő.

Lidia ő nagyságának pedig 10 év előtti emlékek jutnak eszébe s hangosan fölkiacog. Aztán ismét visszaemlékezve a mul-
takra, úgy igyekszik fejbátorítani félték látogatóját, a hogyan őt annak idején felbáto-
ritotta az a — kis jogász.

lóban ez ügyben fáradhatlanul járt el s tett annyit maga — mint két bizottság!

Óhajtuk, hogy a közönség e műpár-
tolása a színi évad hátralevő részében is fennmaradjon, szóval hogy színészeink anya-
gilag biztosítva legyenek. Színügyi bizottsá-
gunk pedig a jövőre nézve már eleve gondoskodjék, hogy az állapotoknak ily tarthat-
lansága be ne következék. Ez irányban való reformokat majd legközelebb haogzo-
tatni is fogjuk.

A színi hetet Milócker operette-je a „Gasparone“ nyitotta meg, meglehetősen jó, összevágó előadásban. *Kövessy Rózsa* mint Charlotte ügyesen alakított és szépen éne-
kelt, tán fölösleges is már említenünk a csi-
nos virágcsokort, a mely *Kövessy fölépténél* szintén híven szerepel. *Ledófszky Mariska* Sorá-
ja szintén kedves jelenség volt, *Tolnainé Hermin* Zenobiá-ja, e különben hálás és kiaknázható szerep ellenben a provinciá-
lis Zenobiák darabosságában zűkögött. *Rácz Gyula* (Benozso) és *Sz. Németh I.* (Szindalfo) jól töltötték be szerepüket. *Breznay Géza*, Nasoni podesta szerepében a töle már meg-
szokott hűséggel alakított; kár, hogy a 3-ik felvonásbeli kuplettjei elmaradtak; pedig 1883-ban, mikor a „Gasparone“ a népszin-
házban először került színi-
re, éppen a Soly-
mosi kuplettjeinek és a „Tarantella“ áriának sikerült a darabot megmenteni. *Erminio* gró-
tot *Várady József* játszotta a — színlapon, valóban pedig *Kiss Jávost* tapsolták meg kedves csengésű baritonjéért. A rendezőség-
től mindenesetre elvárjuk azt, hogy a sze-
repcserét vagy a színházi csarnokban irás-
belileg jelezze, vagy a függöny felvonásakor élőszóval tudassa, mert sem a közönség, sem a referens személyesen nem tartoznak ismer-
ni az alakító színészt.

A színház különben ez estén oly mos-
tohául volt befűtve, hogy kevésbé csodálko-
zunk, ha egyik-másik szereplőnek torkán fagyott a hang.

A „Sárga csikó“ csak egyes jelenetei-
ben sikerült s ezek közt kimagaslott *Sz. Németh Józsefnek* a csárdában való jelenete, a melyet a közönség zajosan megis éljenzett, *Várady József* (Laczi) érzéssel előadott dala szépen sikerültek, alakításában több eleven-
séget szerettünk volna észlelni. *Sándor Emil* Bakay András-sa *Breznay Géza* Csofiba Már-
tonja és *Kovács Elemér* Harasztos Kántorja megfelelőek voltak. *Palotay Andor* (Bogar Imre) betárjelenete és dala szintén megér-
demelt tapsokat aratott. *Ledófszky Mariska* (Erzsike) alakítása téves felfogáson alapult a hűn szerető leánykát, a Lacziért fáradó menyasszonyt csak halvány színekkel ecse-
telé, dala pedig éppen nem gyakorolták azt a hatást, a mely a tapsokat megérdemelte volna. Ez estén *Ledófszky* nem voltelemében.

„A suhanec“ czimszerepében mutatta be magát — mint vendég — *Serédy Sarolta* asszony, a budapesti népszínház újonnan szer-
ződött énekesnője.

A vendég a hálás szerep minden egyes mozzanatát ügyesen aknáta ki; eleven és élénk játéka a szép természetesség körvo-
nalain belül mozgott. Kisebbszámú hang-
anyagát is kellően érvényesíté.

A „Toloncz“ telt ház előtt mulattatóan folyt ugyan le, de csak egyes alakjaiban ne-
vezhető sikerültek; míg ellenben a másod izben színrekerült „Cigánybáró“-ban a sze-
replőtárs nem vált annak előnyére. A föld-
színt, de különösen a karzatok zafoltság tel-
tek meg ez estén.

Befejezte a színi hetet egy kis irodalmi ártatlanság: „A Karácsonyi Angyal.“ Tü-
nőnyes és látványos alkalmi naivság — gö-
rög tüzzel és bengáli fényvel; igazán szép tündérekkel (*Serlegi Ida* és *Farkas Lina*); kedvesen előadott népdalokkal (énekelté: *Kövessy Rózsa*) szerelmi duett — játszották mint rendezés, a kedves *Rónayék*; értelme-
sen közbecsevegött a korát értelemben tul-
ásznyaló kis *Várady Mariska*, kit azon ki-

tüntetés is ért, hogy zajos tapssal a lámpák elé hivatott; a jóízű mosolyokat pedig méltán megérdemelte *Sz. Németh József* az ő Hüle Jankójával.

Színházi heti műsor:

Vasárnap, december 29-én bérlet 18-ik számban „A cigány“ eredeti ének s népszimű, 3 felvonásban.

Hétfőn, 30-án bérlet 19-ik számban „Eleven ördög“ vig operette, 3 felvonásban.

Kedden, 31-én Az év utolsó estéjén előadás nem tartatik.

Szerdán, 1890. január 1-ső napján bérlet 20-ik számban „Új évi üdvözet“ — Allegoria — és „Bányarém“ vagy „Má-
tyás az igazságos“ eredeti énekes tör-
teneti népszimű, 3 felvonásban.

Csütörtökön, 2-án Tolnainé Hermin jutalom-
játékábérletszünetben „Donna Juanita“ operette, 3 felvonásban.

Pénteken, 3-án a negyedik bérlet kezdeteül bérlet 1-ső számban e színpadon először „Napam asszony“ legújabb vigjáték, 3 felvonásban (a nemzeti színházjutosága).

Szombaton, 4-én bérlet 2-ik számban új be-
tanulással „Uff király“ vig operette, 3 felvonásban.

Vasárnap, 5-én bérlet 3-ik számban „Vén bakacsos és fia a huszar“ eredeti ének-
es népszimű, 3 felvonásban.

Közgazdaság.

Pénteki hetivásárunk élénk-
telen és néptelen volt. A termények fajaiból a gyümölcsöt kivéve igen gyéren került elő. A gabonaművekből szokatlanul kevés hoz-
zatot be. Lányha irányzat mellett a keres-
let erőteljesebb maradt. Az árak hivatalosan jegyzékeltettek. Tiszta luza: 780—8. Két-
szeres: 680—7. Rózsa: 660—680. Arpa: 580—6. Zab: 7—710. Tengeri: 490. Élő sertés kilogramonként 36—40 kr. Hal nagyon kevés, baromfi megkevesebb számmal. A baromvásáron semmi élénkség sem uralko-
dott, szóval e betépiacunkon a közönséges napi forgalomnál is népteleuebb volt.

Irodalom.

Rég érzett nagy hiányt pótol a Magyar Szemle, ez a kitünő szépirodalmi hetilap, melyet a kiadóutaladnos Kacziuszky Lajos áldozatkészégenek támogatásával Rudnyánszky Gyula oly jelesül szerkeszt, hogy a magyar szépirodalom barátai örveudezve tapsolhatnak. Valóban ily élénk, gazdag tartalma, a legmagasabb igényeket is kielégítő s az egész magyar szépirodalmat várgzására teljességében méltóan képviselő hetilapra már most már egy év óta hódít, hivatva van arra, hogy a külföldi folyóiratokat végkép kiszorítsa s a művelt közönségnek a legnagyobb élvezetet, olvasmányait a legpompásabb szórakozást nyújtsa. Ajánljuk is minden mű-
velt család figyelmébe. A Magyar Szemle előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámokat a kiadóhivatal (Budapest, VI. ker. új-
uteza 14.) kívánatra szívesen küld.

A „Képes Családi Lapok“ szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap már tizenegy év óta küzd hazafias lelkesedéssel és kitartással nemzeti irodalmunk bástyáján; már tizenegy év óta lobogtatja a nemzeti művelődésnek s izlé-
nemesítésnek a zászláját s most is, amidőn Brankovics György jeles szerkesztése mellett már tizenkettedik évfolyamába lép, a legelőkelőbb, a legkitünőbb írók és írók műveivel indul — a nemzetiségünket még mindig fenyegető s hazánkat sáská rájéknél előzőlő német szépirodalmi lapok elleni hadjárata. A „Képes Családi Lapok“ munkatársai: Jókai Mór, Tolnai Lajos, Mikszáth Kálmán, Dalmady Győző, Temérdek (Jeszzenszky Dániel) Lauka Gusztáv, Brankovics György, Rudnyánszky Gyula, Pósa Lajos, Prím József, dr. Sziklay János, Palágyi Lajos, Inczédy László, Muray Károly, Méry Károly, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Benitzky Bajza Lenke, Lünthner Lina, Nagyvárady Mina, Kuliffay Benitzky Irma, Hevesin-Sikor Margit, Taughné Gyujtő Izabella, Gaal Karolin, Karóvszky Ida, Harmath Lujza stb. Vajjon ki cserénél fel ez előkelő szellemi kamatok termékeit a külföldi műveivel! Magyar ember bizonyára nem! S a magyar nő — még kevésbé. — A „Képes Családi Lapok“ az összes szépirodalmi lapok között a legelőkelőbb s legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden világját felöleli; képei a leghíresebb festők műveit mutatják be; „Hölgyek Lapja“ című dívat melléklete a legújabb dívat kápeket hozza s a nevelés, az egészség, a gazdaság, a kertészet s a konyha terén nice oly kérdések, amelyet ne tárgyalna. „Regény melléklete“ év-
négy eredeti regénytel ajándékozza meg évről-
évről.

előfizetőit. — „Zöld borítéka“ telve van mulattató apróságokkal s talányokkal, melyeknek megfejtői értékes jutalmakat kapnak: — S a „Képes Családi Lapok“ daczára sokoldalúságunknak, mégis bátran ke-
zélbe adható a család minden rendű és koru tagjának; daczára gazdag tartalmának, mégis legelőkelőbb szépirodalmi képes heti lap. Előfizetési ára a „Hölgyek Lapjával“ s a „Regénymelléklet“tel együtt egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. o. s. a kiadóhivatal (Budapest, Nagykoronau-
teza 10. sz.), melyhez az előfizetések legcélszerű-
ben posta-utalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmen ve szolgálat mutatványszámokkal.

CSARNOK.

Egy száz éves templom pusztulása és — Kossuth Lajos.

Hazánk nagy fia 87 évvel ezelőtt a tályai ág. hitv. evang. templomban kereszteltetett meg. Ez a kis templom majdnem 100 éves már. 1890. évi október 31-én lesz száz esztendeje, hogy felépült. Csak hogy azóta megroskadt, jóformán tönkrement az isten hajléka. Falazata három oldalon megrepedezett, deszkamenyézete leszakadóban, pala tetőzetének gerendázata súlydó félben; belső felszerelése korhadt, disztelen, ablakai, ajtája fészáló félben. A 358 lélekből álló hitközség, kevés kivétellel, iparos és földmivelő, a mostoha viszonyok miatt napi kenyerét is alig tudja megszerezni, annál kevésbé a templomot jó karba helyeztetni. Ez indította az egyházmegye előkéségét, hogy gyűjtést indítson a pusztuló félben levő templom javára. Az erre a célra szánt összeg Radvány István egyházmegyei felügyelőhöz, vagy Zelenka Pál espereshez küldendő Miskolcra. A gyűjtőleveket Czékus István ev. püspök is látta-
mozta.

A történelmi emlék megérdemli a meg-
mentést, hisz ugy is vajmi kevés az, a mit Kossuth Lajos nemes és színtel páratlan mult-
jából emlékül bíruuk.

Hogy ez a roskadozó kis falusi temp-
lom a nagy ember keresztelési helye, azt maga Kossuth Lajos igazolta még 1874 má-
jus hó 4-én kelt levelében, melyet ő az ot-
tani lelkész kérelmére írt, aki az elégett anyakönyvet óhajtotta némileg pótolni.

A levél annak idejében már nyilvános-
ságra került ugyan, de annyi év után fele-
desbe meut s így a hozzáak b-küldött gyűjtő iv alapján érdekes és időszerű voltánál kö-
zöljük azt egész terjedelemben:

„Baraccone di Collegno, Prov. di Torino május 4-ikén 1874

Nagytitiszletű Lelkész Ur!

Ea ugyan bármi nagy emberre is, annál inkább igénytelen személyemre nézve, nem magánjogi, hanem történelmi érdek szempontjából nagyon heuye dolognak tartom annak kutatását, hogy ki, mely napon született, miután ez a nyomokat, miket egy nagy más ember tetteiben s eszmékben maga után hátrahagyhatott, sem meg nem örökítheti, ha veszendők, sem el nem törül-
heti, ha maradandók: mindazzáltal Nagytitisz-
teletüség iránti tekintetből teljes készség-
gel adok annyi felvilágosítást ápríl 26-káról kelt levelében hozzám intézett kérdésére, a mennyit adhatok. Feleletem azonban csak csonka lehet, mert azt tudom ugyan, hogy hol s mely évben születtem, de születésem napját nem tudom s hónapja felől sem va-
gyok bizonyos.

Szüleim helyesen vannak a velem köz-
lött keresztelési bevallásban meguevezve: atyám kossuthi s udvardi Kossuth László volt; s mert a László nevet ugyanazon egy időben családomban többen viselték, (László volt a S.-A.-Ujhelyi járás főszolgabírája, ki magyar Jesztrében, szintugy László volt, ki Szalókon lakott, mindkettő Zemplén megyé-
ben, családom ezen ága R. Catholikus volt, a mi águuk evangélikus.) megjegyezem: hogy atyám, családunk ősi régi fészékében Kossuthon Turóczmezyében született, fia volt Kossuth Pálnak és Benyitzky Zsuzsannának. — Anyám volt Weber Sarolta, Tyrtingi Weber Andrásnak (a 17-ik századbéli vallási üldöz-
tetések egyik vértanúja utódjának) és Hid-
degkövy Erzsébetnek leánya, ki Zemplén megyében Liskán született, hol atyja a Mária Terézia idejében háboruk alatt szerzett katonai érdemei jutalmául kapott posta állomást bírta.

Ennyi az, a mit egész bizonyossággal mondhatok. Többet nem. Emlékszem az aranyozott rézsztatos nagy családi Bibliára, melyből sokács volt atyám házában vasárnaponként néhány fejezetet felolvasni s egy-
egy szoltárt elénekelni, s melybe az én s nővéreim születés napjaink a keresztelés ada-
taival ősi szokás szerint be voltak jegyezve. A szüleim emléke iránti kegyeletnél fogva ereklyéül becsulém e rézsztatos Bibliát, ha meg volna. De nincs. Elpusztult ez is vha-
ros életem fergetegeiben, mint sok egyéb, mire az epedő honszeretet s az emberi ér-
zelem, mire ész s szív becsot helyeztek, s mert vidékünkön s koromban inkább a tá-

gabb körben ismert név, mint a születés napokat volt szokásban „megülni“ én pedig emlékező tehetőségem fiókjaiban nem igen tartottam érdemesnek, hisz nosabb dolgoktól helyet lopni a csekély magamra vonatkozó biographiai adatok számára, hát biz én lassan-lassan születésem hónapját s napját elfelejtettem emlékezetemben megtartani, mindössze is azon negatív reminiscenciám van felőlük, hogy nem a légmértéki változékonyság hónapjában, nem áprilisban születtem, hanem hogy mikor? azt biz én teljes bizonyossággal meg nem mondhatom. Ugy rémlik előttem, hogy szeptemberben, 16-ik és 19-ik közt, alkalmasint 19-én; de nem merem reá szavamat adni, ámbár gyanitom, hogy az eseménynél, mely számomra but sokat, örömet vajmi keveset hozott, alkalmasint jelen voltam; bárha talán burkoltan is, mert burokban születtem: mely azonban az en esetemben bizony nem igazolta a népies babona hitet, „hogy burokban születni szerencsét jelent.“

Tehát ha az anyakönyvtartási pontosság a csorba kereszteleési bevallás kiültését csakugyan megkivánná, méltóztassék oda jegyezni nevem melé, hogy születésem hónapja s napja nem tudatik. Mindennek meg van a maga haszna. Születésem napja nem lévén tudva, nem lesz nap, a mely emlékezetemet feleltesse s így nevem hamarabb lesüllyed oda, a hová vágyakozom, a feledékenységre.

Adja át lelkész ur — kérem — öreg kortársam s barátomnak Nagytiszteletű Nagy Mihály lelkész urnak barátságos üdvözlését s fogadja ön szívesen nagyrabecsülésem kijelentését. Kossuth Lajos.

Nagy. Hajász Pál lelkész urnak Tályán.

* * *

A kegyeletes célra, vagyis a puszta templom helyreállítása költségeire, lapunk szerkesztője is gyűjtést rendez, s hiszük, hogy olvasóközönségünk nem zárkózik el a nemzeti kötelesség szerű adakozás elől. Nem tolakszunk e kérelemmel, csak ajánljuk figyelemre, mert Kossuth emléket sértenők meg, ha a hazafiságon kívül másra is apellálunk.

Eddig adakoztak: Dr. Békeffy Gyula 2 frt, Balogh Lajos 20 kr., Brenner József 1 frt, Schossberger József 1 frt, Kucetz testvérek 1 frt, Németh Matyas 1 frt, Lóvay Imre 1 frt, Haverda Boldizsár 1 frt, Körpel Armin 40 kr., Vécsei Samu 1 frt, Janiga J. 1 frt, Tuba Matyas 1 frt, Dr. Körtvélyessy Mór 1 frt, dr. Laudauer Adolf 1 frt és Szalay László 1 frt.

A közönség köréből.*)

Az országos honvéd gyűlés t. é. nov. 24-én tartatott meg Budapesten, melynek kiváló tárgya az országos honvédség-vezetés ügye volt, mely alkalommal határozatba ment, hogy a vidéki honvédegyesületek a honvéd-igazolványok kiállításánál a legszigorubbán járjanak el és megerősítés végett küldjék fel a központba, továbbá, hogy alapszabályaikat hivatalnokai karuk névsorát az általuk eddig igazolt összes honvédek névsorát a tisztek feltüntetésével és hogy hányan vannak még jelenleg életben; mert minden adatok okvetlenül szükségesek az országos segélyezésnél.

Köz tudomásulag a nálunk megalakult honvédegyelet elnöke, boldogult Mukits Aurél, jegyzője pedig Malachowszki László lett és működésüket egy ideig folytatták is és tulunkkal az egylet fel nem oszlott.

Vannak közöttünk élő honvédek többen, kik az országos segélyezésre igényt tartunk, a szükséges igazoló jeggyel azonban nem rendelkezünk. E tekintetben felkerestük Malachowszki jegyzőt, de ő elég naiv nem törődni szegénysorsu bajtársával, kiknek amugy odavetöleg azt mondja: „Nála semmi irat, mely a megalakult egyleti honvédek nevei vagy létszámára, avagy igazolására vonatkoznék, nincsen. Ő a jegyzőséget átadta Bayer tanárnak, ki idöközben elhalt.

Ezen semmit mondó nyilatkozatával szemben nyilvános felelet adásra hívjuk fel Malachowszki urat. Adjon számot az egylet iratairól, hogy érdekeinkben a további szükséges lépéseket megtehessek.

Több 48-as honvéd.

* E rovat alatti közlemények díjmentesen közölhetők.

HIREK.

Lapunk jelen száma utolsó ebben az esztendőben. Olvasóink eddigi pártolását köszönjük s kérjük azt a jövőre is. Mi iparkodtunk eddig s iparkodni fogunk ezután is önzetlenül szolgálni közügyeinket s bár a hatalommal szemben kell küzdenünk, nem riadunk vissza. Létjogunk van, a „Szabadság“ szükséges ez idő szerint még jobban, mint eddig s ha fokozódó terhekkel állunk szemben az új év küszöbén, nem lesz szerénytelenség arra kérni régi törzsszökeg előfizetőinket, necsak ők maguk újítsák meg összeköttetésünket, de lehetőleg oda hatni sziveskedjenek, hogy számuk szaporodjék. A tömegesebb pártolást iparkodni fogunk kiérdemelni. E köztünk fennállott eddigi viszonyba vetett reménnyel zárjuk le lapunk 12-ik évfolyamát, szívből eredő azon óhajjal: adjon az Isten jobb jövőt mindannyiunknak úgy, mint szeretett városunknak! adjon az Isten „Boldog új esztendőt!“

Péchy Aurél szabadkai kir. törvényszéki elnököt a király hasonló minőségben Kassára helyezte át. Athelyezését az elnök maga kérte, mert Szabadkával megérkezése óta nem volt megelégedve s csak lépcsőnek tekintette netáni emelkedetésre. Minden embernek vannak barátai, de ellenségei is akadnak. Így van Péchy is s amint idejövételének nem örült senki, úgy távozása fölött sem sokan szomorkodnak, sőt bíró társai- és alantas közegeinek jó része örömmel veszi tudomásul a távozást. Fennhéjázó, szolgáltságot követelő, önhitt, de eléggé szorgalmas tisztviselő. Képzelődésében még az előtte meg nem hunyázkodó s tőle teljesen független ügyvédet is cselédjének szerette volna tartani s még az is nehezére esett, ha egy ügyvédet hivatalosan „ügyvéd ur“ címmel kellett volna illetni s használta azzal szemben az „ö“ czímezést, mely a pénzügyminiszteriumnak kiadott szolgálati utasításában a pénzügyörög legalantasabb közlegényére illetetett. Hogy ki lesz az új elnök, ez a találgatás van most napirenden s addig találgatunk, míg a miniszterium váratlan fordulattal lép elénk, éppen úgy, mint mikor Péchy kinevezetett. Legjobban tartja magát a hír, hogy báró Rudnyanszky Gy. budapesti kir. törvényszéki bíró lesz Péchy utóda.

Eljegyzés Lyubibratics Kelemen arvaszéki helyettes ünök, volt m. kir. honvédszáz tiszttársunk elite körében előnyösen ismert fiatal ember, tegnap váltott jegyet városunk egyik legszebb hölgyével a művelt és bájos Malagurszky Bellával polgármesterünk gyámleányával. Boldogság kísérje e szép frigyét!

Dr. Badics Ferencz főgymn. tanár ki boldogult Rezső trónörökösnek „az osztrák-magyar monarchia irásban és képen“ című folyóiratában városunk és vidékének megírásával foglalkozik, a mult heten városunkba érkezett s itt megtekintette a több tereket s egyes épületeket, tanulmányozza a helyi speciális viszonyokat, népviseletet stb. A mai nap Palicsra randul ki s holnap a zobnaucazi részeket tekinti meg.

Huberth Vilmos rég betegeskedő városi irnok meghalt. Becsületes, jószívű ember volt, azonban betegsége már évek óta elvette munkakedvét. Elment kipihenni az élet fáradalmait, melyből osztályrésze bőven kijuthatott. E szomorú alkalomból a következő gyászjelentés adatott ki: „Ozv. Huberth Vilmosné szül. Landauer Joseffa szomorodott szívvel jelenti, hogy férje Huberth Vilmos városi tisztviselő folyó hó 23-án d. u. 5 órakor, életének 58-ik évében jobblétre szenderült. Elhunytát keseregik gyermekei: Huberth Jakab és Nina, továbbá testvérei: Roth szül. Huberth Julia és Schléssinger szül. Huberth Ernestina és egyéb rokoni. A boldogultnak földi maradványai f. hó 25-én d. e. 10 órakor a helybeli izraelita sirkertben fognak örök nyugalomra tétetni. Szabadkán, 1889. évi december hó 24-én. Béke lebegjen porai fölött!“

A szabadkai színészet történetéhez cím alatt lapunk mult számában Szuper K. naplója után dr. Váli Bélától egy közlemény jelent meg. A sajtóhiba itt is működött. A jó öreg ur magyar nevet „Spitzer“ re németesítette. Helyreigazítva, bocsánatot kérik.

A helybeli katolikus legényegylet e hó 31-én este 7 $\frac{1}{2}$ órakor saját helyiségében ének, szavallat és fölolvásból álló Sziveszter-estélyt rendez.

Meghívás. A Bács-Bodrogh megye községi tanító-egyesület szabadkai járásköre folyó évi december hó 30-ik napján Szabadkán a Prokes-féle épület II-ik emeletén levő iparisk. rajzteremben 1/2 9 órakor fogja rendes őszi gyűlést megtartani, melyre a kör tagjai tisztelettel meghívattak. A gyűlés sorrendje: 1. Elnöki megnyitó. 2. Gyakorlati tanítás az írva olvasás köréből. Tartja: Piller György. 3. A következő tételek fölolvása és tárgyalása: a) „Mennyiben áll a középiskolának vadjja, hogy az elemi népiszkola nem felel meg ama várakozásnak, mit az előképzés szempontjából tőle követel; mi ennek oka és ezen ok elhárítható-e? b) A magyar nyelvtan tanítása a nem magyar ajku növendékekkel bíró népiszkolában.“ Felolvasás: Gurcsán István. 4. A pénztárvizsgáló bizottságnak a pénztár állapotára vonatkozó jelentése s annak alapján a felmentvény megadása fölötti határozat hozatal. 5. A jövő évi költségelirányzat megállapítása. 6. A megürit tiszti állások betöltése. 7. Indítványok. Szabadkán, 1889. évi december hó 21-én. Petres János járásköri alelnök.

Bács-Bodrogh megye tisztújításának reedménye a következő: Megválasztottak közfélkialtással: Schmausz Endre alispán, Karácsonyi Gyula főjegyző, Mihályi János arvaszéki elnök és Schlagerter Gyula főjegyző. Megválasztottak továbbá: I. aljegyző Bertolino Sándor, II. aljegyző Hauke Imre, III. aljegyző Vojucics Pista, IV. és V. aljegyző Lebach Keresztély és Szemző Károly. I. alügyész Pribil Ernő. II. alügyész dr. Pitaszánovits Matyas. Arvaszéki ünökök: Uharik Imre, Szücs Mihály, dr. Csicsáky Mihály, Trischler Ferencz, dr. Lovász Márton, Skultchéy Ferencz. Főszolgabírák: Zombor Popovics Dusan, Apatin Ribiczey Béla, Zenta Makovics Lajos, Almás Deák Zsigmond, Baja Latinovics Gyula, Kula dr. Molnár Karoly, Palánka Csopor Gyula, Ujvidék Kolozsavry Sándor, Tittel dr. Nagy Kálmán, O-Becse Gombos Béla, Szabalya Zakó Milan, Topolya Csaszár Peter, Hódságh Vissy József. — Szolgabírák: Baja Lánckör Antal, Bacs-Almás Bagó Géza, Zombor Széchenyi Tamás, Apatin Jeisi Henrik, Hódságh Müller Béla, Palánka Harikovics Gyula, Ujvidék Sigmund Dénes, Kula Soós Gabor, Topolya Mezei Imre, Zenta Vojucics Máté, O-Becse Vibriai József, Tittel Mihalovics Korai, Szabalya Mikosevics Kanut, Kinevezettek: Arvaszéki főszámvevő: Városy László volt kincstári főszámvevő; Keszmarky Béla. — Arvaszéki főszámvevő: Raab Béla Arvaszéki alszámvevők: Vécsey Károly, Halm Ervin, Karvazy József, Mihályi Ernő, Pozsonyi Béla, Gavánszky Miklós és Türr Antal. Hazi főpénztárnok: Biehezky Gyula. Arvaszéki főpénztárnok: Tappay Istvan. Alpénztárnokok: Jakobsics Janos és Vues Peter. Közigazgatási könyvelő: Kleiner Fabian. Főorvos: Dr. Rátay József. Járásorvosok: Baja dr. Alföldi Lajos, Almás dr. Schossberger Jakab, Apatin dr. Lang József, Zombor dr. Pavlovics Simon, Topolya dr. Sagi Samu, Kula dr. Thoman Jakab, Hódságh dr. Hofbauer Miklós, Palánka dr. Sommer Antal, Ujvidék dr. Kameniczky Sándor, O-Becse dr. Mikó Ignác, Tittel dr. Thim József, Zenta dr. Szarilich Antal, Szabalya dr. Fölsch-r Simon, Allatorvosnak: Zombor Molnár József, Kula Mokri Dezső.

A hét folytán elhaltak: 15 éven alul 21—15 éven felül 14-en, összesen 35-en, ez utóbbiak közül: Csernyák Ferencz 72, Evetovics László 49, öz. Kovács Pálné 55, Besze Adám 67, Bogesics Illésné 73, Hubert Vilmos 58, Csákány Lukácsné 32, Szkala Marton özvegye 74, Kresovics Matyas 18, Czrnkovic Mihályné 33, Temunovics Máténé 76, Magosi Jánosné 38, Tapesits Mártonné 79 és Antunovics Jánosné 29 éves korukban.

Veszedelemes kémény-tűz Vass Adám sörcsarnokos házául karácsony estéjén d. u. 5 órakor egy kémény kigyulladt. Ha a tüzoltóság rögtön a vészhelyén meg nem jelenik és a tüzet gyorsan el nem fojtja, könnyen az egész ház a tűz martalékává esett volna. Komolyabb baj azonban nem történt.

A trachomás betegek száma ijesztő mérvben emelkedik, ezt megerősíteni látszik a rendőri hivatalnak csak közelebb kiadott utasítás, melyben a négy rendőri biztosnak kötelességévé teszi, hogy kezeikhez juttatott és 5 db. lajstromban megnevezett állítólag trachomában szenvedő betegeket, szemük megvizsgálása végett 15 napig terjedő határidő alatt a kerületi orvosokhoz való megjelenésre 300 frt pénzbírság esetleg 60 napi elzárás terhe mellett figyelmeztessék, vonakodókat külön bejelentésük és az összes egyének megjelenése után az eljárásról jelentést tegyenek.

A helybeli szt-Teréz templom belső díszítéséhez és festéséhez Blaskovits festő a templom stüljével teljesen egyező igen szép vázlatokat készített. Miután egy templomnak díszítése és festése évtizedek hosszu során

át kell, hogy tartson, helyesen cselekednék hatóságunk, ha azt a bemutatott vázlatok szerint olajfestéssel készítené el, A környékbeli templomok majdnem mind tempera, vagy enyves festékekkel vannak festve, amely az évszakok változó légmértéklete és az istentiszteletek alkalmával a gyertyák füstjei és több más körülmények miatt igen rövid ideig tart és lehull, lemállik, a mint azt több vidéki s azok között különösen a horgosi templom és a helybeli színház menyecétén is tapasztalható. Kár volna a műheccsel készített s szakértők által is igen szépek talált vázlatok szerinti kivitt mellőzni. Megérdemelne a szabadkai nagytemplom, hogy valahára a külsejével egyező belső díszítést nyerne.

Táncmulatság. Glück Emil jóhírnévű táncztanító a jövő hó 8-án tartja növendékeivel a „Pest“-hez czimzett szálló nagytermében a szokásos évi záró táncmulatságát.

A mi rendőrlegénységünk s egyéb alantas hatósági alkalmazottaink jó része nevetlen, irni olvasni alig tudó s a magyar nyelvet alig beszélő egyénekből áll. Nem érdem, hanem kortszajtom szerzi meg állásait s a törvényre támaszkodó kiszolgált altisztek, rendszerint mellőzöttek. Valószínűleg ez a rendszer legfelsőbb helyen is visszatetszést szült már. Hogy az ilyen esetek jövőre ne forduljanak elő, az illető szakminiszterek értesítették az aljuk rendelt hatóságokat, hogy a polgári alkalmazására előjegyzésre kiszolgált altisztek a részükre fenn tartott állások betöltésénél egyáltalában nem mellőzhetők, s hogy az ilyen állások pályázat hirdetése nélkül nem tölthetők be. Erről város hatósága is megkapta már az értesítést.

Mindenféle. Zentén Bergl Antal szép leányát Mariskát Karácsony másodnapján vezette oltárhoz Balassa Gyula czeglédi vasuti posta-főnök. — O-Becse községe a regálejog megváltásáért 211.418 frt 76 krt kap a kincstártól. — A kincstárnak Szatpáron levő 400 holdas birtokát 125,000 frtért Ferbach József zombori birtokos vette meg. — Rigiczai Kovács József bácsamegyei úrbirtokos Meránban elhalálozott. — Baján a hírneves recitátor Strakosch Sándor közelebb telt ház mellett tartotta meg egy estére terjedő előadását a műértő közönség teljes meglepedésére. Csodálatos, hogy a magyar színészet bukása, vagy magyar recitátor tengődése mellett az a német ember több mint egy éve grasszál Magyarországon. — A szerb csanádi uradalomban tartott 3 napi nagy körvadászat alkalmával a vadászok 520 drb. taphüfűlelt, 14 özet és 78 faczankakast puspuskáltak le. — Egy kiváló hírlapíró halála. Vissi Imre orsz. képviselő és „Nemzet“ című fölhivatalos kormányparti lap szerkesztője 37 éves korában elhunyt. — Éden-színház Budapesten. Odry Lehel a magyar kir. opera tagja engedélyért folyamodott, hogy Budapestén éden-színházat alapíthasson. Odry konzorcium segélyével akarja eme régi tervét megvalósítani. — Erzsébet királyasszonyunk e hó 24-én kedden ülte meg születésének 52 évfordulóját. — Bíró: Volt már büntetve? Vadlott: Hm! Az utolsó 10 év alatt nem Bíró: Bizonyosan tudja ezt? V.: Egész bizonyosan; hiszen azt a 10 esztendőt a fegyházban töltöttem. — A bécsi hercegyprímás Gaugolbauer meghalt. — Az e hó folyamán megtartott megyei tisztújítások alkalmával országszerte majdnem kivétel nélkül a régi tisztviselők lettek újból megválasztva. — Előrelátás. Szolga: (Éjfélt után elszalad a gyógytárba) kérek valami csillapító szert. Gyógyszerész: Hát mi baj történt? Szolga: Még eddig semmi, de a gazdám a vendégeinek, akik este óta ott dözölnek, most akarja átadni a számlát. — Antal Géza az egyetemi orvosi fakultásnak jeles tanára 43 éves korában elhunyt. — Tabánban egy Jankovics Mária nevű 40 körüli öhitű nő négy gyermeket szült egyszerre, 3 fiu, 1 leányt. — Kulán Dr. Spira Samut választották meg Rabbiaak. — Zentén Wuics Sándor közig. tanácsnok, élte delén a legjobb munkaerőben levő férfi majdnem teljesen megvakult. — Zomborban Sándor Béla főispán védnöksége alatt rendezett általános ipar- és kereskedelmi kiállítás tüntető érmei és oklevelei 1890. évi január hó 5-én d. e. 10 órakor fognak kiosztani. — Gróf Károlyi Alajos az osztrák-magyar monarchia volt londoni nagykövete agszelhűdés következtében 64 éves korában meghalt. A dugzagdag földesur főleg uradalmaiban a jótékonytágot nemeslelkűen gyakorolta.

Nyilttér. *)

Köszönetnyilvánítás.

Boldogult férjem **Huberth Vilmos** f. hó 25-én történt temetésén jelen voltaknak ez utó mondok köszönetet a tanúsított kegyelet és részvétért.
Szabadkán, 1889. decz. 26.

**Öz. Huberth Vilmosné
szül. Landauer Jozefin.**

*) E rovt alattiakért nemfelelős a Szark.

Felelős szerkesztő és kiadó: **SZALAY LÁSZLÓ A.**

14188/889. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. tszék mint te-lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Vukovits Milassin Ilka** egy csat-lakozott Tamasi Ferencz, szabadkai tka-pénztár és népbank, Berényi Lajos és Thurzó Pál s neje Tamasi Katalin korábbi és későbbi végrehajatóknak **Tamasi István** szabadkai lakos vég-rehajtást szenvedő elleni 100 frt s il-letve a csatlakozottaknak 300. 210. 65 és 7 frt 60 kr tőkekövetelés és jkai iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabad-kai kir. járásbíró) területén lévő Szabadka városában fekvő a szabad-kai 17988. sz. tjkvben Tamasi István végrehajtást szenvedett nevén álló A. I. 8250/b. hr. sz. a. foglalt halasi szőlőre és tartozékára az árverést 368 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1890. évi február hó 29. napján d. e. 9 órakor** a kebelbeli tkvi irodában meg-tartandó nyilvános árverésen a meg-állapított kikiáltási áron alul is ela-datni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 36 frt 80 krt készpénzben. vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szabadkán, 1889. évi októ-ber hó 26. napján.

A szabadkai kir. tszék mint te-lekkönyvi hatóság.

Kis József
kir. tszéki bíró

Mohai Stefánia
forrás
hazánk legkitünőbb sa-vanyuvize, kitünő borviz, nagyhatású gyógyital.
Kapható Szabadkán
AUBERMANN MIKLÓSNAL.

15059/889. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. tszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Aradszki Lékin Thoma** végrehajatónak **néh. Temunovits Jakab örökösei** végrehaj-tást szenvedők elleni 100 frt tőke-követelés és járuléka iránti végrehaj-tási ügyében a szabadkai kir. tszék (a szabadkai kir. jbiróság) területén levő és Szabadka határában fekvő kö-vetkező ingatlanokra, u. m.: 1. a sza-badkai 1794. sz. tjkvben A. +. 2035. hr. sz. a. foglalt s az 1881. évi 60. t. cz. 156. §. e) pontja értelmében, egészben árverés alá bocsájtandó ház, udvar és kertből álló ingatlanra 560 frt kikiáltási árban ;

2. a szabadkai 5769. sz. tjkvben A. +. 8996. hr. sz. ingatlanból Te-munov Jakabot illető fél jutalékra az árverést 201 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte. és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok **az 1890. évi február hó 25-ik nap-ján délelőtti 9 órakor** a kebelbeli tkvi irodában megtartandó nyilvános árve-résen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 56 frtot s illetve 20 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számi-tott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékké-pes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 107. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről ki-állított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Szabadkán, 1889. évi no-venber hó 9-én.

A szabadkai kir. tszék mint tkvi hatóság.

Kis József
kir. törvényszéki bíró.

14190/889. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. tszék mint te-lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Reisner Lajos ügyvéd szabadkai lakos, egy csatlakozott szabadkai takarékpenztár és népbank korábbi vég-rehajatóknak Kováts Guncsi Mihály s illetve tkvi jogutódja Basztics József és neje Mándics Anna végrehaj-tást szenvedők elleni 122 frt 15 kr. s illetve a csatlakozott végrehajatónak 300 frt tőkekövetelés és jkai iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbí-róság) területén levő Szabadka város határában fekvő következő ingatlanok-ra: u. m. 1) a szabadkai 21043. sz. tjkvben, Kováts Guncsi Mihály nevén álló A. +. 10331. hrsz. ingatlanra és tar-tozékára 319 frt kikiáltási árban ; 2.) a szabadkai 12540. sz. tjkvben Basztics József és neje Mándics Anna ne-vén álló A. +. 9721/6. hrsz. a. foglalt ingatlanok Kováts Guncsi Mihályt illetett B. 13. rsz. a. fele rész jutalé-kára 319 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatl-

nok az 1890. évi márczius hó 7-ik napján d. e. 9 órakor a kebelbeli tkvi irodában megtartandó nyilvános árve-résen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, va-gyis 31 frt 90 krt s illetve 31 frt 90 krt készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelye-zéséről kiállított szabályszerű elismer-vényt átszolgáltatni.

Kelt Szabadkán, 1889. évi októ-ber hó 26. napján.

A szabadkai kir. tszék mint te-lekkönyvi hatóság.

Kis József
kir. tszéki bíró.

Az egész világ előtt kedvelt

a dr. Greensill-féle fogszerék mindennapi használatra, egészsé-ges fogak megtartására (a száj tisztítására). Aki ezeket egyszer használta, bizonyosan félretesz minden más szert.

500 aranyat fizetek annak,

ki ezen szerék használatra után fogfájást kap vagy lehellete bü-zös leend. Egy üveg sajtócsavaz szájjal 40 kr., egy karton fogszerítő (a legfeketébb fogakat hófehérré változtatja) 40 kr., egy csomag Greensill-féle fogpász a napi használatra a fogak épen-tartására 35 kr. Dr. Greensill Róbert-féle fogkefe 30 kr. Dr. Greensill Róbert tanár Párisban

Főraktár Budapestben **Török József**nel.

Továbbá **Dankovszky István József**-tér 2. Ne-ruda Nándor Hatvani-utca. **Kochmeister Frigyes** utóda A any János-utca. **Thallmayer és Seitz** Nádor-utca. **Detsinyi Frigyes** Váci-körút. **Kiss Liber** Kis-Híd utca. **Molnár és Moser** droguisták, Koronaherezeg-utca 9. és Budán. **Kabakovit** G. Fő-utca. **Szabadkán**: Szentiványi Józ Károly, Gály György, Deesi Dezső gyógyszerészeknél; Winkler Simon illatszerek-és fodrásznál, valamint minden jobbrendű fodrásznál és illatszerezésnél. 20-9

1890. Január 1-ével új előfizetést nyitunk a

„MERCUR“

20. évfolyam. **hiteles sorsolási tudósítóra.** 20. évfolyam.

A nagyszámú sorsolási lap közül a „Mercur“ az elismert megbizha-tóságával, tökéletesebben és világosan szerkesztett huzási jegyzékével fogva kitűnik. — A „Mercur“ magyar német szövegben hónaponta 2-3-szor jelenik meg, nyomban minden nagyobb és fontosabb huzás után. Minden előfizető **ingyen** kapja a „Mercur“

Sorsolási évkönyv

1890-ik évre,

mely teljes hátralék-kimutatás az összes 1889. december végéig kisorsolt és még be nem váltott magyar, osztrák és külföldi sorsjegyekről tartalmaz, továbbá az

általános sorsolási naptárt
1890. évre

Mindamellett, hogy a „Mercur“ anyaga napról-napra szaporodik, a lap előfizetési ára változatlan marad és pedig

egész évre 2 frt.
bérmentes postai szétküldéssel együtt.
Mutatványszámokat kívánatra egy egész hónapig ingyen és bér-mentve küldünk.
Előfizetéseket elfogad

A „MERCUR“ KIADÓHIVATALA.
Budapest, V., Dorottya-utca 12.

10-6

Legjobban ajánlható!

Pischinger Oszkar világhírű

Mogyoró Csokoládé-ja

(chocolad de-noisette),

mely minőség, aroma és jóság tekinté-tében minden eddigi gyártmányt fö-lülmul.

Utánzatoktól a t. vevők óvakodjanak, amennyiben minden csomag védjegy-és a feltaláló névaláírásával van ellátva.

A „Mogyoró csokoládé“ helyben kapható

ROZNOFSZKY JÓZSEF

fűszer-, anyag-, csemege- és borkereskedésben a „feketé kutyá“hoz.

Mogyoró csokoládé

Mogyoró csokoládé

Mogyoró csokoládé